

MINDSZENT-SZEGVÁR

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ
HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

és

VIDEKE.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 3frt — kr.
Félévre 1,5frt 50 kr.
Negyedévre — 75 kr.

Hirdetések jutányosan felvételnek

Társadalmi életünk.

Tudjuk, hogy merész dolgot követünk el, midőn Mindszent község — nem társadalmi életéről, — hanem annak teljes hiányáról írunk, mert ez esetben fel kell említenünk az okokat is, melyek teljesen lehetlenné teszik csak egy féligmeddig egészséges társadalmi élet kifejlődését is.

Tudjuk azt is, hogy kénytelenek leszünk a hibákra rámutatva, több oly dolgot említeni, amely többeket, némileg kellemetlenül fog érinteni, de szemünk előtt csupán azon cél lebeg, hogy e valóban türethetetlen állapoton tőlünk telhetőleg segíteni iparkodjunk.

Mi oka annak, hogy oly annyira hiján vagyunk a társadalmi életnek, hogy alig találhatunk községünkben három olyan embert, kik egymást tisztelve ösmernék? Elsősorban a vezetésre hivatott egyének oriási közönye; másodsorban pedig a községünkben kifejlődött politikai pártellenetek.

A helybeli 48-as párt alakított egy pártkört, a melynek alapszabályai a rideg politikai álláspont szerint lön szerkesztve és helybenhagyva. Itt fejlődhetnék ki egy kis társadalmi élet, ha itt is nem a jakobinismus ragadta volna magához az uralmat. Természetesen ide csak oly egyén léphet be és vehet részt néha-néha egy kis eszmecszerében, a ki kifogástalan s z é l s ö p á r t i. Van ezen körnek egy könyvtára is, a mely hivatva volna a községben módot nyújtani a lakkosság művelődéséhez. De mit nekik Hekuba! . . . De hát ez pártkör, pártnézet és végre is a közmondás is úgy tartja: „ki mint hisz, akként üdvözü.” A fő hiba nem e kört terheli, hanem terheli, mint már fentebb említettük, a vezér szerepre hivatott egyéneket.

Egészséges társadalmi élet alapja a község úgy szellemi, mint anyagi téren való boldogulásának. Ott, hol az intelligens elem sanda szemmel néz egymásra, legtöbb esetben a nép huzza a rövidebbet. Mert pártok, klikkek alakulnak vezérletük alatt, hol egyéni érdekeket hajhásznak, melynél a közember szerepe a népek jut. Ott hol a társadalmi életnek oly hiján vannak, mint nálunk, hol a hivatott egyének össze nem jönnek, hogy egymással eszmecszerékbe bocsájtkozzanak, oly község minden bizonytal kell, hogy minden téren visszamaradjon.

Községünkben semmi féle egylet (kivéve a pénzügyet) nincs és nagyon sajnós, hogy a jelen viszonyok között egy olyan megalakulása esetén sem virágozhatnék, pedig nekünk friss, egészséges társadalmi életre van szükségünk, a melynek eléréséhez az első lépés egy pártszínezet nélküli olvasókör megalakítása volna, hol összejöveteleink által mód volna nyújtva arra

nézve, hogy egymást jól megismerve a közöttünk lévő differenciák kiegyenlítettnek.

Lehetetlen, hogy e 12000 lakost számláló községben ne találkoznék 50 oly intelligens egyén, kik egy ily körbe tagokul be nem lépnének, mely számmal csak 2 frt tagsági díjat véve is számításba; megalakulhatna. Egyébb jövedelmét képezné még e körnek a közművelődést nagyon is elősegítő feiolvasások, bálak stb.

Kérjük a vezérszerepre hivatott egyéneket, hogy vegyék kezükbe ez ügyet s mi nem kételkedünk a sikerben.

Ha az első lépést siker fogja koronázni, indulhatunk egy lépéssel ismét tovább!

A korcsmák.

Nagy befolyással vannak a korcsmák a nép gondolkodásának megfontására.

Sajnos az is, hogy a nép korcsmák ma majdnem kizárólag káros hatással vannak a közkeresletre.

Pedig csak is oly intézménynek van létjoga a társadalomban, mely a közjót célozza, nem pedig olyanak, mely az immoralitás posványára felé egyengeti az utat.

Mi is a közönséges korcsma tulajdonképeni rendeltetése?

Nem más, mint az, hogy ott a hét folyamán a munkába belefáradt földmives s munkás vasár és ünnepnapokon felüdülést találjon, tisztességesen mulathasson, mi a dolgozó embernek néha jól esik, sőt szükséges is.

Kik az európai népeket tanulmányozták, azt írják műveikben, hogy Ausztriában, Tyrolban s más részein Európának a népkorcsmák még ma is rendeltetésük magaslatán állanak s ritkábbak azon korcsmák, mik egyuttal bünbarlangok is volnának.

Igy volt ez nem nagyon régen édes hazánkban is, míg az úgy nevezett községi, falusi korcsmák állottak. Egy helyre gyülekezett a falu népe ünnep s vasárnap, a tisztességes elem dominált ott, a rakoncátlanokot még részegségének első stádiumában kiakolbolította maga a vendéglős s az illető, nem lévén több korcsma a faluban, kitett szürével hazavánszorgott mámorát kialudni s maguk a vendéglősök, mint jómódu emberek, nem voltak arra utalva, hogy egyesek berészegítése s garázdaságából anyagi hasznukat lelkiismeretlenül fokozzák.

Nem úgy ma! A szabad iparral a korcsmák jellege is át idomult, rosszá, aljassá lett az!

Ma bárhova menjünk, bárhova nézzünk, utcánként korcsmát és ismét korcsmát, mind mennyi piszkos lebujsokot találunk.

Ezer az alkalom részegítő italhoz juthatni. A korcsmárosok mindegyike élni akar, még pedig mások határozott kára árán — lévén e lebujsok korcsmárosai kevés kivétellel dologtalan emberek — kik elég lelkiismeretlenek vendégeiket lerészegíteni, a részegség minden szánandó következményeire módot s alkalmat nyújtani, rabló számlával előállani stb. s mindezen lelket-

lenségeket bekoronázza a civodás, veszekedés, vérengzés, halál.

Felhozzuk-e az ifjuság erkölcsének megromlását, mit majdnem egészen az ily ócska korcsmák s az ifjuság ártatlansága s erényeivel nyeréskedő gaz korcsmárosoknak köszönhet a világ?

A hazárd játékokat tiltja a törvény, sújtja az üzérkedőket, szigorúan ellenőrzi, nehogy a polgárok ily fosztogatónak áldozatul esenek. Kérjük, nem e nagyobb bünt követhet el az emberiség s társadalom ellen azon lelketlen korcsmárosok, kik a polgárok lerészegítésére törek-szenek s nem csak pénztől fosztják meg áldozataikat, de tönkre teszik egészségét, sőt nem ritkán életébe kerül az illetőnek a korcsma látogatása.

Ily korcsmák, melyekben vagyoniilag fosztogatják a polgárokat, egészségét tönkre teszik, a közmorált rontják, szóval oly korcsmáknak, minek fennállásában keresve sem talál az ember oly jó vonást, mely akár egyeseknek akár a közjóknak használna, de ellenkezőleg csak rossz hatással vannak egyesre, családra társadalomra, mondjuk ily korcsmáknak nincs a társadalomban létjoguk s mint az emberiség átkai eltöröndök.

Községünk se szenved a korcsma világ tén kivétel.

Itt is sűrű egymásutánban váltakoznak utcánként a lebujsok. Hogy mit eredményeznek aztán ezek, nem kell messzire mennünk példakért.

Nem is említjük a szokásos verekedéseket, bicskázásokat, ez már megszokot valami, de élénk emlékezetünkben van még, mily gyászos véget ért Duplinszky Ferenc ez év január havában; avagy a mult vasárnapi Szélpál István féle eset nem e ritkítja párját? Mindketten a lebujsból indultak a halál útjára.

Fokozza e „lebujs” tulajdonosok lelketlenségét az, hogy midőn az elkábított vendégtől, nincs mit várniok, szép szerével kiterelik korcsmaikból az utcára s haza igazítják, hogy aztán megfagy-e valamelyik árokban, avagy agyonüti valaki botorkálása közben, ahoz öne-kik semmi közük, pedig azt hozná magával az emberi szeretet, hogy ha már lerészegítette, adjon nyughelyet addig míg felocsodik mámorából, de ez kellemetlen lenne a korcsmáros urakra, mert ekkor bajos volna ráfogni az áldozatra-hogy utközben vesztette el pénzét!

Tüneményeszerű dolog az is, hogy nálunk e „lebujs”-ok mulatói nem annyira részegekké, mint inkább örvöngökké lesznek. Azt hinné az ember, hogy inkább holmi kábító szer teszi dühöngökké ezen embereket, mint a rendes szesz italok s ily rábiátus alakok sűrűn kerülnek ki e bünbarlangokból.

Helyén lenne, ha hatóságunk gyakrabban utána nézne s szemügyre venné, ha vajjon e kis korcsmárosok kezében a bérlő által nekik kiszolgált bor s pálinka nem e megvalami gyanus metamorfózisra kersztül a mai kémia-kedvelő világban?

Bármint álljon is a dolog, a hatóságnak

közbe kellene lépni a kocsmai visszaélések megszüntetésére, émelegést okoz már minden józanon gondolkozóban a közelfajulás, legyen az bár a törvény oltalma alatt élőködő szabadipar kifolyása is. Elévülhetlen igazság az, hogy: a bűnös könnyelműség, részegeskedés, tékozlás szüli az erkölcstelenséget, elszegényedést, nyomort, elégtelenséget.

„Lássanak tehát a Konzulok utána, ne hogy a köztársaság valami kárt szenvedjen.“

Csongrád megye törvényhatósági bizottsága f. hó 23-án és folytatva közgyűlést tart, melynek tárgysorozatából térszűke miatt, csupán, a bennünket legközelebről érdeklő pontokat közöljük:

24. A belügyminiszterium rendelete a Mindszent községben 1888. évi szeptember 5-én megejtett tisztújításra vonatkozó, Hubacsek Pál mindszenti lakos által megfellegbeztetett törvényhatósági határozat jóváhagyása iránt.

25. A kereskedelemügyi miniszterium rendelete a Szontestől Szegvár és Mindzs. községek érintésével H.-M.-Vásárhegyig tervezett vicinalis vasutvonalra vonatkozó előmunkálati engedély megadása tárgyában.

27. Ugyanannak rendelete, melylyel a Dorozsma, Szegvár, Mágocs és Csany községek hetivásárainak idegen iparosok által látogatása tárgyában alkotott m. szabályrendelet jóváhagyását tudatja.

33. Dr. Schvarec Jakab mindszenti gyakorló orvos, oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

34. Felgyő község megszüntetése, illetőleg Csany községhez csatolása iránti alispáni előterjesztés.

40. Bagi Ferenc és társai mindszenti lakosoknak kérvénye Tömörkévy pusztának Mindszent községtől való elszakítása s önálló községgé alakítása iránt.

44. Mindszent község képviselőtestülete Szobotka Gusztáv díjazása iránt hozott határozatait felülv. iránt beterjeszti.

45. Mindszent és Szegvár községek előljáróságai a községek határában kijelölt

szabad kikötő és az annak mentén megjelölt lakhelyek használatáért fizetendő díjak megállapítása tárgyában hozott szabályrendeleteiket jóváhagyás végett bemutatják.

60. Csany község 1889. évi közpénztári és leltári számadásai.

74. Mindszent község 1887. évi adó pénztári, leltári és szegényalapi számadásai.

77. Ugyanannak 1888. évi gyámpénztári számadásai felülv. alkalmából keletkezett m. határozat végrehajtása tárgyában a községi előljáróság által beterjesztett jelentés.

78. Szegvár község 1887. évi szegényalapi közpénztári, leltári és párbérpénztári számadásai.

Községi ügyek.

A gyalog járdák lerakása körül nem tagadható, hogy a község esküdt bírójára eléggé erőlyesen járt el, mert örömmel tapasztaljuk, hogy a fő utca mindkét oldalán — csekély kivétellel — jó széles deszka padlók rakdtek le. Több ház előtt, hol a tulajdonos késedelmeskedett a felhívásnak engedni az illető háztulajdonos költségére maga az előljáróság rakatta le. Eddig az esküdt bíró eljárása helyes is, jó is, csak azt sajnáljuk, hogy nem a község járt elő a jó példával s rakatta le a keresztjárdákat, mert azok még mindig olyan állapotban vannak, hogy teljes lehetetlen az egyik oldalról a másik oldalra való közlekedés.

Ezzel kapcsolatosan időszerűnek tartjuk a főutca járhatatlanságára is az előljáróság figyelmét felhívni. Tudvalevő dolog, hogy „nagyutcánk“ nagy forgalmu ország ut, a melyet nem csak a réven átjárók vesznek igénybe, hanem még legtöbbször a gabonás kocsik és szekerek, is melyek a tisztai kikötőhöz gabonát szállítanak. Már hetek óta a grf. Károlyi uradalom szekerei százával vonulnak naponta keresztül főutcánkon felvégyva annak nyirkos talaját oly annyira, hogy a beállt esőzések folytán már is a lehetetlenség közé tartozik utcánkon a kocsik közlekedés, pedig Mindszent községben fekvésénél fogva igen könnyen lehetne tűrhető utakat csináltatni még pedig kevés költséggel.

Van a Tisza mentén elég homok, eléggé közel ahhoz, hogy kevés költséggel fő utcánkat felhordatni lehetne.

E tárgyra legközelebb vissza térünk.

bábu jobb és bal keze közt. Hallani lehetett a könyv lapjainak időkiut való forgatását.

Gondolatokba merültem, fejemen a fogaról hirtelen lekasztott sapkával, melyet egészen lehuztam a fülemre, míg ellenzőjét félig az orromra toltam le.

Épen tizenhat hó, négy nap és tíz óra mult egybekelésem óta. . . . Miért is házasodtam meg tulajdonképpen? Csak azért? . . . Óh, nem, igen ésszerű okokból. Nyugalmas életre s vidám otthonra vágytam, megakartam okozni . . . szóval: saját tűzhely alapítását óhajtottam. Emeletes házat, nem igen széles, barnás szőnyeggel bevont lépcsőzettel. Fehér mellényes szolgáló nyit ajtót. A teremben két bájos támlás-szék a házaspár számára, a kandalló előtt . . . a párkányon üde és illatos virágokból kötött nagy bokréta, kályha ellenző kínai atlással borított nádfonatból. Az ablaknál álló asztalon megkezdett viz festésű képek. Az ebédlő tiszta és csinos, legyen és léghuzat nélkül! Szőlőleveleken barack és földieper, friss vaj, mogyoró nagyságu darabokban. Az asztal, most vasalt, lágy, kissé csak nem nedves, finom is, vászon takaróval terítve. A serlegből a portoi bor finom, fűszeres illata száll fel. Oh abban az egészséges, vidám helyiségben óhajtottam látni a nő szüzi alakját, az egész házban érezni saját énemnek ezt az élénk kiegészítését, belelegzeni üde ruhájának csillapító illatát, hallani finom lépteinek zaját és kedves, parancsoló hangjának zenéjét. Az ő gyöngéd mozdulatai mérsékeljék az én nyerségemet, amint időről-időre puha ujjait, mandula alakú rozsás körmücskékkel helyezi nyolc és fél hüvelyk nagyságu, nap barnította kezemre.

Levelezés.

Csongrád, okt. 10. 1889.

Ha olykor egyes mozzanatok nem történnének provinciális városunkban, bizony nagyon egyformán folynának napjaink! mert mi földművelő nép vagyunk, kiknek most azon jár eszünk, hogy az őszi szántás vetésnek nagyon is itt van az ideje, minthogy a tapasztalat arról győzött meg többszöri tényleges eset után, hogy nem szabad az őszi vetéssel sokat késni! Nem szabad manapság már úgy okoskodni, hogy majd ki kel a buza a hó alatt is, minthogy megtörtént már az nem egyszer, hogy a kései vetés félig meddig kikelt, de rájött egy hosszan tartó fagy és nagyon megritkította, sőt foltossá tette a vetést, ha nagyon teljesen tönkre is nem tette! Tehát bevégezvén a szüretet, kukoricatörést s a réti takarmány átszállítását, mindenki, akit érdekel — az őszi alá szántással van elfoglalva.

Megtörtént tehát a szüret is, bár igen kellemetlen időben a hosszas esőzés miatt, mely a szállítást nehezítette meg a rozsz utban. A minőség nem a legajánlhatóbb, minthogy a nagy hőség a gerezdek szárait, illetve csomáit igen megpörzsölte, tehát nem érhetett meg kellően a szőlő; de a mennyiség eljesen kielégített mindenkit, minthogy általában mindenkinek több lett a bora, mint amennyit várt. A bor ára 7 frttól 10 frtig változik hektoliterenkint. Szerencse hogy már most van vevő Zentától kezdve Budapestig. A gyümölcsöt is 50 krtól 2 frtig eladtuk adni, amit főleg a fővárosba szállítottak a kereskedők.

Egy fontos mozzanat történt a tegnapi városi közgyűlésen, ugyan is: kimondta a közgyűlés, hogy az egész város utcáin egy és két méter szélességben a járdák vasas téglával kiköveztetnek. Régi óhaj már ez, mely a járhatlan utakon legalább a gyalog közlekedést könnyíti meg sáros, illetve esős időkben. Ezen tett aként hajtatik végre, hogy a város gondolkozik az anyag beszerzésére és a ház tulajdonosok tíz év alatti részletekben törlesztik a kövezet költségeit. A keresztjárdák költségeihez pedig

Folytatása mellékleten.

Ezért házasodtam meg. Ezért vettem föl utoljára tűzéri disz-egyenruhám . . . s vezetem őt a kereszt folyosóig, hol teljes egyházi díszben várt reánk a prior. A sekrestyés állt mellette.

Menyasszonyom reszketett a hosszú fehér fátyol alatt s mindkét kezével karsuklómra támaszkodott, hogy el ne ájuljon a sarkantyummal s kardom hegyével a templom márvány kövezeten okozott fanfarszerű zaj miatt.

Tulboldog voltam és büszke. Megérdemeltem e én, durva, nyers, önző ember, ennek az oly szüzi szép teremtménynek édes szerelmét?

Az ünnepélyesség végeztével így szólt a prior.

— Személyes kívánságom az, hogy Isten áldja meg ezt a boldogságot sejtető egyesülést. Származzék belőle számos védője a hitnek és a hazának . . .

Magamon kívül voltam. Mi jutott eszébe! Az eszményi, gyöngéd hölgy azzal a rendeltéssel birna . . .

S az a gondolat, hogy az az oly csoda finom, törékeny szervezet csakugyan megfelelné a prior óhajának s lelkeszkékből és őrnagyocskákból álló csapatról gondoskodnék a vallás és a haza javára, sötét fátyolba burkolta boldogságomat.

Midőn a kocsik robogni kezdett, sugta fülembe galambszerű mozdulattal a feleség első szavát . . .

Mintegy iszonyu álomból riadtam föl.

Elvből gyűlöltem a gyermekeket. A teremés hibájául róttam föl, hogy az embernek először egyáltalán hasztalan, illetlen kölyöknek kell lennie s aztán a fogzásnak minden fázisát

TÁRCZA.

ŐSZ!

*Meg jött az ősz, el' mult a szép nyár,
Mi eddig zöld volt, most oly kopár,
Kergetik egymást az évszakok,
Évek fölöttem mint rohantok.
Miért, hogy ez most jut eszembe!
S gondolok reá remegve?
Mert: mulandóság képe vagy ősz,
Beköszönésed, oly zord, oly bösz,*

*Még nem rég teljes pompájukban,
Oly bájosok szép zöld ruhában,
Diszelegtek erdőben a fák,
Illatukat szerte árasztvák,
S most! A levelek sárgulnak,
Élettelenül lehullanak,
Minden oly enyésző pusztaság
Te képed ez: o h mulandóság.*

—t—o.

A legfontosabb esemény.

— Ramalhó Ortigas után Portugálból. —

Oly sivárrá s kiállhatatlanná tett engemet ez a gondolat. Leesüggesztett fővel jártam-keltem szobámban, zsebembe mélyesztve kezemet.

Az előre nem látott eset folytán meghívott orvos iró asztalomhoz ült s olvasott. A lámpafény egyenesen a fejére esett s rendkívül nagy orrát oda rajzolta a falra. Papucsom csuszogott a szőnyegen mint a mór szökőkat egyhangu locsogása. A falióra ketyegése partatlanul osztotta el a másodperceket a bronz

a tanyai lakók személyes kereseti adójok egy negyedrészevel járulnak, vagy is ennek megfelelő összegel.

A keresztény gőzmalom részvénytársaság volt vezetőit pár hónappal ezelőtt a nyughatatlan véreik megbuktatták s a vezetők szájabjai föltoztak vezetőknek a malomban még pedig, mint akkor nyilatkoztak — díj nélkül. De mint látjuk e nagy szolgáltatás csak is idáig tartott, minthogy e hónap 13-án lesz az újabb tisztújító közgyűlés, mert a nagy jóakarók lemondottak, mert állításuk szerint még legalább hat év kell ahoz, hogy a részvényesek osztalékot nyerjenek!! Nohát akkor kár volt a volt igazgatóságot megbuktatni, mert azok a fehéren feketével mutatták ki, hogy négy év múlva már járni fog az osztalék a részvényeseknek.

Nagy templomunkat maholnap a vidék nevezetességévé teszi Hegyi Antal plébános ur! Az oltárok a szószék, az orgona, a Mária szobor sat. mind ujonnan aranyoztatnak, A főoltár fölötti két nagy ablak színes üveggel és szenteket ábrázoló alakokkal fognak ujonnan készíttetni. A padok és a falak egy öl magasságban olajos festékekkel vonatnak be, szóval: egészen átalakíttatik s igen kedvessé tétetik a templom. Az Isten háza megfogja érezni egy egyszerű polgár Gulyás József halálát, kit néhány napja kísért a temetőbe nagy nép sokaság. Ezen egyszerű polgár az ugy nevezett belvárosi templomnak új toronytetőt építtetett s a templomot kívül-belől betisztíttatta, amiért is ezen chronistikon áll a templom előfalazatán: „Isten dicsőségére kívül-belől kiugazíttatta Gulyás József igazi gondaok.“ A nagy templom jobb felén pedig a fájdalmas szüzet ölében fiával készítette a két oldalon Jézus és Mária szive köszobrokkal. És ezek fentartására alapítványt tett, mely építés ismét egy ezressébe került Gulyás Józsefnek, ki már előbb 4000 frtot költött a belvárosi templomra. Most a renoráció után tűnik ki, hogy mily műremeket bir a csongrádi főtemplom főleg két mellék oltárában. A többi négy oltár is ilyen szép. Adjon sz kinek dicsőségére működik Hegyi Antal — erőt s kitartást a minden szépnek kivételére.

átélnie, az ujjával orrában vájkálnia... hát még az első iskolai évek! Annyira el voltam merülve gondolataimban hogy tetőtől talpig egész sereg gyermektől hittem borítva magamat, kik mindnyájan papok és katonák akarnak lenni. Ezek a kiütéses, tüszkölő, köhécsele apró lények kabátomba kapaszkodtak, vajtól féayes, befőtől ragadós ujjakkal bepiszkolva nadrágomat, trombitaszerű harsogással fújták ki magukat, különös előszeretettel viseltettek rendjeleim, keztyüim iránt s együttesen iszonyu zajt csaptak. Félttem hozzájuk nyulni, nehogy összerjsem tagjaikat s szerencsétlenekké tegyem egész életükre. Kétségbeesésem legfőbb fokán Herodes jutott eszembe s szóltanul csigorgattam fogaimat.

Aki nekem azon a napon, mikor az a képmint apokalyptikus álom látománya meglepett, azt mondta volna, hogy ily rövid idő alatt, tizenhat hó, négy nap, tíz és fél óra múlva, percekben, pillanatokban talán... Óh!...

A falat meglöktem erősen s teljes lelkemből kiállítottam föl.

— Ördög és pokol!

Az orvos félbenhagyta az olvasást, szemüvege fölött rám tekintet és így szólt:

— Ember, csöndesedjél le! A bölcs Perpetna Máriának határozott nyilatkozata szerint ujhivatalodba csak... csak... itt elővette óráját, kissé hunyorgatott a szemével... két óra múlva léphetsz... Rábizhatod magad. Úgyes asszony, az orvosi tudományok minden ágából vizsgázt.

— Két óra múlva... már... akarom mondani: csak?

Az orvos tovább olvasott, én pedig folytattam sétámat.

Bizonyos Erlich Ernő szentesi születés most csongrádi kereskedő segéd — ki 23 éves — tegnap a mellébe lött kétszer, de minthogy neme sebb részeket nem találtak a golyók, a szerencsétlen öngyilkos — jelölt még mindig él. Azon kérdésre, hogy mi okon tette meglövését tagadólág felel minden kérdésre, hogy tán szerelmi okból vagy pénz sikkasztásból stb mindig nemmel felel. Az egyik golyót a hátán met szette ki az orvos. Életéhez kevés a remény.

Iskoláinkban valahára kezdetüket vették az előadások illetve tanítások, melyek eddig részint a szüret, részint a vörheny járvány miatt késleltettek. Fájdalom, hogy itt pár év óta visszatesztet látunk, mit a szakértő abból rögtön észreveszi, hogy eddig a fuosztályokban két-két osztály volt az első és 4-ik osztályban is, míg most — mint halljuk — az első osztály hármas oszt. míg a 4-ik osztály csak egy osztályban taníttatik. Hajh! megkellett a további páratlan elnököt buktatni, hogy bizonyos ember megeztétikuskodhassék... Sapiens...

Időjárásunk még mindig föllegyet s borus. A víz árad, pedig még sok takarmány van tul a Tiszán.

Adjon az ég boldogabb jövőt! kisebb ártéri költséget! bötermést egészségs és békét
Csongrádi János.

Nyilvános nyugtázás.

Négy forintól oszt. ért. mely összeget alolirott az iparos ifjúság által a szegény iskolák segélyezésére f. október 12-én tartott táncmulatság költségeiből fent maradt összeget Szolga Andrásról mint az ifjúság megbízottjától hogy valóban átvettem ezennel nyugtatom.

Midőn egyrészt az összeg átvételét elismerem, más részt azonban nem mulaszthatom el a szegény iskolások nevében, hogy a derék, lelkes iparos ifjúságnak gyöngéd figyelméért köszönet ne mondjak.

Mindszente, 1889. október 14.

Hám János,
igazgató tanító.

Nőm arcképe, bájos fotografia, ott függött a falon, amint világos nyári ruhában lefelé indul a kertbe. Szegény Klotilde! Így mosolyogtál te a mézes hetekben... Így mentél, gondtalanul a zöldes kertbe, hogy fűszeres növényeket hozz reggelinkhez s ibolya-bokrétát magadnak. Hova lett termeted hajlékonysága? Gyöngéd mosolyod? Csodálkozó, nagy szemed gyermekies kifejezése? Mind ez oda van, szegény Klotilde! Oda van! Bájoló lábaid! Tudod-e, egykor magad is azt vélted, hogy elcsérelted az enyémmel!... ah! ah!...

Készültem a fejemet ütni a falba, könyököm helyett, midőn csöndesen megnyílt az ajtó s láthatóvá lett a „bölcs asszony“, kinek fekete csipke főkötőjéu orgonavirág-bokréta himbálódzott.

— Uram, mint apa fogadja üdvözetemet, fia született.

— Jó! szólt az orvos, menjünk üdvözölni a jövevényt.

Ezzel távozott, Mária asszony társaságában. Félig zavarodva bár, de felfogtam, hogy illő lesz utánuk mennem, meg is tettem ezt, megmagyarázhatatlan érzelmekkel.

Feleségem szobájátánál egy hangoeska meg állásra készítetett a küszöbön, az ajtófélfába kapaszkodtam, hogy le ne rogyjak. Idegen ismeretlen, még soha nem hallott hang volt ez gögicselő, határozatlan, elemi hang. Fiamnak első hangja. Hogy irjam le amit éreztem? Reszketve léptem a szobába. Azt hiszem együgyü arcot öltöttem. Az első, a mit láttam, nőm feje volt. Főkötőskékjét csinos szallag erősítette meg álla alatt. Gesztenyeszínü hajából egy fürt oldalt esett finom fűrésze alá; kérlő nagy szem

Helyi és vegyes hírek.

— **Helyreigazítás.** Kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy a legközelebbi mult számunk „községi közgyűlés“ rovatában említett azon tény, hogy a még május hóban a szolgabírószághoz vissza érkezett számadásokat csak október hó 7-én jutatta volna a községi előljárásság kezéihez, nem felel meg a valóságnak és téves információ nyomán lett közölve, — noha mi a forrást teljesen megbízhatónak tartottuk.

— **A szegvári kerület szolgabírói hivatala** Lövy Hani szegvári korcsmárosnak bálengedély iránti folyamodására, az alábbi végzést hozta, a melyvel talán eleje vétetik a további verekedéseknek és a közerköles folytonos hanyatlásának: „Miután a szolgabírói hivatal arról győződött meg, hogy a tulságos nagy számban tartott bálak arra szolgálnak alkalmul, hogy azokon verekedések történnek s ebből kifolyólag a községi rendőrség elégtelensége folytán segítségül hívott esendőrség fellépésének fegyverhasználat lesz a következménye, melynek a legközelebbi időben ember élet is esett áldozatul s miután a bálaknak az eddigi nagy mérvben tartása határozottan az erkölcsök lazulását s a fiatalok testi és lelki elsatnyulását eredményezi: s miután a szolgabírói hivatal 1903/889 számú intézkedésével a bálak tartásának megszorítása tárgyában a cél elérve nem lett: annál fogva határozatilag kimondatik, hogy a bálak tartása csak is kivételes s a szolgabírószághoz által a községi előljárásságok közben jöttével meghatározandó alkalmakkor engedtetik meg s akkor sem a korcsmárosoknak, a kiknek éppen foglalkozásuk minősége zárja ki azt, hogy bálakat tartassanak, ha nem legalább is hat megbízható egyénből álló rendezőségnek, a kik a rend fenntartásáért a bálaknak külföldbeni teljes beszüntetésének terhe alatt felelősekké tétetnek. Ezen határozat folyamodónak a bemutatott 1 frtos bélyeg visszaadása mellett kézbesitetni s a járási községek előljárásságaival közhírré tétel és korcsmárosokkal leendő közlés végett kiadatni s minél nagyobb körben leendő kihirdetés erélyéből a helybeli lap tek. szerkesztőségének megküldetni rendeltetik.“

Mindszent 1889. október 17-én.

Vidovich Antal
főszolgabíró.

— **Harc kubikosokkal.** Ismét a kocsmá az okozója azon véres és halállal végződött verekedésnek, mely községünk nyugalmát vasárnap

oly kedvesen tekintett rám mint azon a tavaszi képen, melynek nézésébe voltam merülve az imént, félig nyílt ajka le nem írható bájjal mosolygott reám. A szerelemnél erősebb és hatalmasabb érzés vett rajtam erőt, mely engem arra készítetett, hogy leboruljak előtte, nem azért, hogy érintsem, erre méltatlannak éreztem magamat, hanem, hogy imádjam őt.

— Azután láttam a kis honvédet, kinek minden izma izgott-mozgott! Mozgatta szemét, szemöldjét, karjait, lábait, sőt lábbujjait is, mintha ezzel azt akarta volna jelezni, hogy eléggé erős a vallás és haza szolgálatára, a prior kívánsága szerint.

— Tábornokom! kiállítottam föl s megakarom őt csokolni. Az orvos azonban elragadta tőlem, hogy meg ne fojtsam s aztán székét tolt felém. Most vettem le fejemről a sapkát. Sirtam, sirtam... miért ne vallanám be? sirtam és a sapkát harapdáltam, nehogy felzavarjam az egész házat, az egész környéket.

Narancs virágos vizet nyújtottak, azután kimentünk a szobából.

* * *

Sok év mult azóta. A kicsike a közben megnőtt mint egy granátos és a keze már nyolc és három negyed hüvelyk hosszú.

Ezóta azonban egész más benyomást gyakorolnak reám a gyermekek. Sohase láthatok gyermeket a nélkül, hogy eszembe ne jusson megtéréssem; pillanatra megállok mindig s nem megyek tovább a nélkül, hogy legalább egyszer vissza ne néznék.

Ozovay Árpád.

éjjel megzavarta. Hozzá vagyunk már szokva a kocsmái verekedéseket olvasni, de a jelenlegit, mint párját ritkítót kell olvasnunk tudomására hozni. Tessük ezt pedig azon óhajjal, hogy bár előjárásunk okulva ez esetből is, elérkeztenek látna végre az időt, az általunk is annyiszor hangoztatott, *községi rendőrségünk szervezésének*, a mely talán e szomorú kimenetelű harcnak is elejét vehette volna!

A véres eset lefolyása a következő:

Az „Uj-világ”-hoz címzett korcsmában f. hó 13-án este tartott bálban részt vett 15 szegedi kubikos, kik, mintán már a csanyi munkálatoknál szerzett pénzkészletüknek nagyobb részét elverték, nem akartak bőrükben megférni és egy kis verekedést rögtönöztek egymás között, hogy mint mondák — megmutassák a mindszenti legényeknek, hogy: „ki a legény a csárdában?”

Tóth Mihály esködtörő ki mindenütt jelen van, hol az ő hivatalos erélyére szükség van, itt is közbelépett, hogy kötelességéhez híven, a rendet feltartsa. De biz ez egyszer neki sem sikerült. A mindszenti legények, kiknek Tóth Mihály már réme kezd lenni, mintegy kárörvendve nézték, hogy Tóth ur az ő legényeivel együtt már-már az ajtón kívül volt. Nem hagyták azonban ezt abban, hanem csendőrségért futott egy kisbíró.

Doszpód István fiatal, higadságáról általánosan ösmert csendőr éppen a szemközti levő Schvartz-féle üzletből a laktanyába indult, mivel kimaradási engedélye csak 9 óráig volt. A kis bíró elbe sietett és a verekedés színhelyére vezetete.

A csendőr a törvény nevében szétoszlásra szólította fel a verekedőket, mire azok fenyegetőzve vonultak ki az utcára, hol támadó állást foglaltak el az utánok jövő csendőr és a már ekkor odaérkezett éjjeli őrökkel szemben, agyonütéssel fegyverezve azokat.

Doszpód István csendőr ujjal felszólitotta a felbőszült tömeget a szétoszlásra és figyelmeztette őket ellenszegülésökből eredő következményekre. De már ekkor sem szép szó, sem fenyegetés nem nasznált. Megrohanták először is Apró Antal éjjeli őrt és fegyverét már-már kicsavarták kezéből a amit a lélekjelenetét el nem vesztett csendőr abban a pillanatban akadályozott meg, midőn már ezt kiabálták:

Veddél a puskát és löddd agyon vele.

Midőn a csendőr a lázongókat bekisérni akarta, az ittas csapat vad üvöltésbe tört ki és Szépl Pál István a csendőrré rohant a szakkal:

— Most meghalsz!

A megtámadott csendőr erre kardot rántott és azt a feléje rohanó elé tartotta, a ki oly erővel rohant a kardnak, hogy az a jobb melkason behatolva keresztül szurta, melynek következtében néhány perc múlva iszonyú nyukinok között kimult.

A vér láttára a munkások megrémülve szaladtak szét, de a már ekkor kivonult csendőrjázatnak sikerült a verekedők közül ötöt nyomban, a többit pedig másnap elfogni.

Ez ügy megvizsgálására megjelent másnap Temesváry Antal szentesi aljárásbíró, Zsifkovich hadbírószázados és Till csendőr főhadnagy, kik szemben azon, a lakosság között elterjedt hírek, mintha a csendőr jogtalanul járt volna el, megállapították, hogy a csendőrnek fegyvere használata jogos volt.

— Vasutjgyűnkben már ismét vericikkezik a „Szentesi Lap” s ki mutatja, hogy mily nagyott kerül a vonat ha községünket közvetlen érinti s abban állapodik meg, hogy az államvasut néhány kilométerrel tivolabb legyen a községtől. Elfelejtette azonban cikkirő azt, hogy Mindszent község csak akkor járul 100,000 frttal a vasut építés költségéhez ha „az állomás egy kilométernél tivolabb nem lesz”.

— Betörés a nyomdába. Egészen alaposan bezonyítottta gazdája irányábai hű magaviselését vasmezei illetőségű lakatos legény, ki lapunk szerkesztő-kiadójának cséplőgépe mellett az egész cséplési idény alatt, mint ütő, ezen munkálatok befejezte után pedig ugyancsak annak gazdaságában, mint csész és napszámos volt alkalmazva. Ezen fickó, kit gazdája szánalomból türt meg, rutul fizette meg, a vele tett jókat. Ugyanis: az elmúlt hét egyik esős napján, nem lévén dolga a tanyán, bejött a faluba és egy egész délelőtten a nyomdában töltött el, hol alkalmá volt mindent jól szemügyre vehetni; az ekként szerzett tapasztalatokat azután olyan formán fordította hasznára, hogy míg a személyzet ebédelni volt befejezette a nyomda helyiség üvegajtáját és így behatolva, az ott volt kézi pénztárból öt forintot, továbbá az álványról egy tucat iront zsebre vágott; tette által persze nem éppen kellemes meglepetés várt a

délutáni munkára bemenő nyomdászokra, kik az esetet tudatták, azonnal főnökükkel; többekre gyanuskodtak, csak az igazi tettesre nem. Már lemondtak, minden reményről, hogy felfedezzék az illetőt, mikor megjelent két iskolás fiú és ezek egyike, azt mondta, hogy már voltunk itt előbb is, de akkor egy sárga kabátos ur, ki az asztalnál ült és irt, elkergetett bennünket. E fiúk szavai után csakhamar rájöttek, hogy nem más volt, mint a tüzelő; el is csípték hamarosan és az őt megillető helyre szállították be. Ekközben csakhamar híre ment az esetnek, és sokan mentek a nyomdába, hol nem kis nyelverővel igyekeztek megállapítani, hogy, mint hatolt be az ipse. A szomszéd kovács meg az egyik szedő nem adott senkinek sem igazat, mondták: nem úgy történhetett, hanem így, nézzék csak. Nézték is. A kovács buzta, a szedő meg nyomta az ajtót, mit ugyan nem, hanem az üveg táblát még is csak benyomták szerencsén. Nagy hahota következett azután erre. A kovács nagyon sajnálta azt is, hogy nem sikerült neki bebizonyítani vélekedése helyességét de még jobban azt, hogy az ő reá esett kárösszeget nem pálinkáért fizette ki.

— A vásárosok. A legközelebbelmult h.-m.-vásárhelyi vásár elég jól öttött be két félegyházi mesterembernek, nem is volt más bajuk, csak az ut irgalmatlanul rossz volta; hanem ez azután baj volt. Elég jokor elindultak Vásárhelyről; mégis jól be volt már sötétedve, mikorra a mártélyi csárdához értek. Ide azután betértek egy kis új borra, legalább a lovak is pihennek addig, míg bent lesznek — gondolták. De bizony azok nem pihentek mindég. Jött a két embernek egyik ismerőse, ki a sötétben is felismerte a kocsiikat, az szépen vizsgálta mindkét kocsiit Vásárhelynek annélkül, hogy a borozók észre vették volna és aztán a magáéval tovább ment. Emezek jó ideig voltak bent, mikor már elérkezettnek találták az időt a tovább utazásra ki ki felült a maga kocsijára és haladt nagyon szépen — Vásárhelyre. Kicsiben mult, hogy egy nem jártak mint a mádi zsidó, ha nem kérdezik egy velük szembe jövő kocsiin ülőktől, hogy „hova szándékoznak” hát aligha nem Vásárhelyen találtak volna magukat éjféltre.

— Pályázat. A „Csongrádmegyei tantestületek egyesülete” a legutóbbi közgyűléséből kifolyólag, pályázatot hirdet a következő műre, és pedig: Készíttessék egy tervezet, mely kifejtsék, miként létesíthető a falusi és tanyai iskolák mellett népkönyvtár, kapcsolatban a nép köréből alakítandó könyvtáregylettel, és úgy szervezve, hogy a tanító vezetése alatt álló népkönyvtárban időnkint ismeretterjesztő népies felolvasások tartassanak. Pályadíj 3 db. m. kir. arany. Pályázati határidő 1890. február 2-ika. Csak egyesületi tag pályázhat. Az idegen kézzel irt munkák, a szerző nevét rejtő jelíggel levéllel. Ferency János egyl. elnök nevére, Szegedre küldendők.

— Akasztófahumor. Gyömbér Pálra, a nyolcszoros rablógylókosra már igényt tart Kozarek, és némi joggal is, mert biszen a kir. tábla is helyben hagyta a szegedi törvényszék által hozott halálos ítéletet. Gyömbér Pált azonban a bitófa rémképe és az akasztófán való meghalás irtózatossága még most sem bántja. Néhány nap óta a foga fáj és kijelentette a börtönorvosnak, hogy ő csak egy világhírű doktortól hagyja kihuzatni a fogát. — „Miért éppen világhírű doktortól? — kérdező az orvos.

„Azért kéröm, — felelé a gyilkos, — mert én sem vagyok ám utolsó embőr.” — Különbén a gyilkosnak nincsen más semmi baja, és úgy látszik, életerejének és életkedvének teljes virágjában fog eljutni az akasztófára.

— Kivándorlás. Most már nemcsak a felső megyék lakosai készülnek Amerikába, hanem az alsó vidékei lakosok is háborgatják a kivándorlás apostolai. Szerbiába csalogatják a szegény tönkre jutott népet, s nem sikertelenül. Torontálmegye Homolic községéből kilencven hat család, háromszázhetvenkilenc lélek akar kivándorolni Szerbiába. Kivándorló szándékukat bejelentették a szolgabírónak, azt mondvá okul, hogy az árvizek ellen emelt védőgátak költségei tönkre tették őket, mert törlesztésre már vetőmagjukatveszi el a végrehajtó.

— A jótékonycélu bál f. hó 12-én a körülményekhez képest meglehetősen sikerült. A rendezőség Zsotér Fábán 50, Bárány József 50, Seres Dániel 50, Gémes Sándor 50, Diamant Vilmos 50, Schvartz József 50, Ferenci József 30, Apró Balázs 30, és Teifler József urnak 20 kr. felülfizetéséért, továbbá a jelen volt hölgyeknek, kik a bál sikeréhez leginkább hozzájárultak, ez uton is köszönetet mond.

— A szülői gondatlanság áldozata lett Mezei András szegvári lakos, András nevű egy éves fia, ki f. hó 10-én a konyhában lévő mosogató dézsába fult.

— A sertés orbánc községünk hat áraban megszűnt, miért is a zárlat feloldatott.

— Vizsgálat. Soós Pál megyei főügyész több napot töltött községünkben a község számadásainak megvizsgálása céljából, az előjáróság illetve a jegyzők ellen a közelmúlt közgyűlésen emelt vádak ügyében több egyén ki is lett halgatva. A vizsgálat eredménye még ez ideig titok, de annyit már a kiszivárgott hírek után közölhetünk, hogy fél olyan baj sincs — mint a mily nagy volt a larma.

— Póttartalékosok behívása. Az idei ujoncozás alkalmával tudvalevőleg csak a második, harmadik és negyedik korosztályból soroztak be ujoncokat. Az eredmény nem is felelt meg a várakozásnak, mert a rendelkezésre álló tényleges szolgálatra hadkötelesekkel az előirt hadlétszám el nem volt érhető. A közös hadügyminiszter ennek következtében elrendelte, hogy az új törvény II. részének 46. §-a értelmében az 1889., 1888. és 1887-ik szorozási év rendelkezésre álló póttartalékosai ez évi november 1-ére behívassanak.

— A „Kritikus napok” kalendárium. Falb Rudolf, a híres német vihar profat, a kinek jóslatai eddig nagy részben beteljesedtek, a jövő évre már egész kalendáriumot csinált a „kritikus napok”-ról. Ebben az évben még két nap lesz olyan, a mikor nagy vihartól lehet tartani és pedig okt. 24-én és nov. 23-án. A jövő évre megjelölt kritikus napokat még nem közöljük, nehogy előre megtaláljon ijedni a község. Majd meglátjuk, beteljesednek-e valóban a jóslatok a folyó évben megjelölt napokon.

— Halál vigyázatlanságból. Bón Pál, kecskeméti jómodu gazdálkodó f. hó 7-én erjedésben levő borainak töltögetésével foglalkozott nem törődve a pincshelyiségében származott nagymennyiségű szénasavval. Buzgóságát életével fizette meg, mert szénasavmérgezés folytán f. hó 8-án meghalt.

— Nem titok többé oly nőknek kora, kik nem akarják elárulni senkinek születésük évszámát! Az ily férjhez menő hölgyeskedéktől következőleg kell a féltett kincset, titkot kivenni: egészen elfordulva tőle csináltassuk meg vele ezen számítani feladatot: írja le azon hó számát, melyben született, ezt szorozza meg kettővel, azután adjon hozzá ötöt, ezt szorozza meg 50-nel, az eredményhez adja hozzá saját életkorát, vonjon le az összegből 250-et. Az ekként kijövő számjegyekből a két jobb oldalt álló mindig az illető évszámát fogja elárulni, az azontul fenmaradó szám pedig azon hó számjegyét, melyben született. Meg lehet kísérteni, csak ne fedjük, hogy a hónapok januártól decemberig 1—12. számuk.

— 14,500 frtos zsebmetszés. Kecskemét-ről írják lapunknak, Máté László ottani sertéskeskedő f. hó 7-én nagyobb mennyiségű sertést adott el Kőbányán és a pénzt felvéve, este a jól megrakott bugyillárral elment a népszínházba — föl a harmadik emeletre. Mikor azonban előadás után a földszintre ért, azt a megdöbentető felfedezést tette, hogy 14,500 frttal terhelt tárcáját valami ügyes zsebmetsző kivágván kabátját ellopta. A károsult azonnal jelentést tett a fővárosi rendőrségnél, mely a nyomozást teljes apparatussal megindította, ennek szálait Kecskemétre is kiterjesztette, de a nyomozás eddig semmiféle eredményre sem vezetett. Ugy halljuk, hogy a fővárosi rendőrség felhívása folytán a károsult ottani rokonai is kihallgattattak. Ez esetről a városban mindenfélre verziók keringnek. Némelyek azt is mondják, hogy a károsult kabátja nem tanuskodik a zsebmetszők szakszerű vágásáról.

— Élő állatok szállítása postán. A kereskedelemügyi miniszterium intézkedéséből a jövő hó 1-től kezdve kisebb élő emlősállatokat (házinyulákat, mormotákat, mokusokat, tengerimalacokat, stb.) is lehet a postán szállítani, ha azok olyan rekeszekben vannak, hogy utközben ki nem szabadulhatnak és kellőleg el vannak látva élelemmel és vízzel. A rekesznek azonban olyanoknak kell lenniük, hogy a víz utközben ki ne csuroghasson belőlük. Hogy az említett apró állatkák postai szállítás végett felvehető-e, azt esetről-esetre az illető postahivatalok állapítják meg. Az élő állatok szállításáért a posta szavatosságot nem vállal.

— Gróf Eszterházy Miklos 100,000 frton német színházat építtetett. Ferenc napján nyitották meg az „Unser Provinztheater in Totis“, a hogy azt a bécsi lapok örömmel elnevezték, „In Gödöllő“ című 2 felvonásos operettel, Friedrich Leo igazgatósága alatt 30—40 bécsi színésznő-növendék játszik. A színház belseje pompás. A nézőtér sodronyokos függő mennyezete egyik legújabb vívmánya a színházépítési technikának s freskókkal és aranyozásokkal dusan föl van ékesítve. A nézőtéren úgy, mint a színpadon és mellékhelyiségekben a lehető legnagyobb kényelem. Mindezeket betetőzi a színház villamos világítása, melyhez a hajtóerőt a színháztól negyedóra távolságra levő fűrészmalom vizesése szolgáltatja. A tatai színház intendantsa Pállik Béla, rendezői egy állami hivatalnok és a járásbíró. Jegyeket ingyen kap Tata intelligenciája. Eltekintve azon szeméremértő orgiáktól, melyekről csak suttogva beszélnek Tatán, arcpirító már a tudat is, hogy mindezeket Magyarország leggazdagabb mágnásainak egyike teszi, nemzete gunyjára, ősapái szegényére!

A halálra ítélt asszonyirtó.

— A királyi tábla ítélete. —

Ismét fölhozták börtönéből egy kurta félórára a csongrádmezei véres gyilkosságok hősét, hogy tudtára adják, hogy egy nagy lépéssel ismét közelebb jutott — a bitóhoz.

A királyi tábla ítéletét hirdette ki f. hó 18-án délelőtti ülésén, reggel 9 órakor a szegedi törvényszék.

Szilárdan, minden megrezzenés nélkül állt meg a szuronyok között a rablógyilkos a bírók előtt, épen mint a végtárgyalás alatt. Nem árult el izgatottságot, midőn fölolvasták előtte, hogy a felsőbb bíróság öt még nagyobb bünsnek tartja, mint a szegedi törvényszék, hogy nincsen számára enyhítő körülmény s lopásnak minősített apróbb bűneit is rablásoknak deklarálja.

A semmiségi panaszt elveti a királyi ítélőtábla; jelen ügyet érdemileg vevén felülvizsgálat alá, a kir. törvényszék ítéletét részben megváltoztatja s kimondja, hogy vádlott a Förges Balint és neje, úgy szintén Balázs Borbálánál, Tisócky István és neje, továbbá Vince Rókusné és Fazekas Istvánnál elkövetett merényletet illetőleg büns a btk. 346. sz. alá eső lopás büntetés helyett a btk. 344. §-ba ütköző öt rendbeli rablás büntetésében, a Lévi Léni esetében pedig a rablás büntetésének kíséletében.

A védelem azért jelentett be semmiségi panaszt, hogy vádlott elmebeli állapotának megfigyelése végett az országos tébolydába szállíttassék; ezt a királyi tábla elvetette, mert a vádlott beszámíthatóságát illetőleg, szemben a szakértő orvosok véleményével az eljárás anyaga semmi agályt nem tüntet föl.

Lopás helyett azért tartja a vádlottat rablás büntetésében a királyi tábla, mert a lopás akkor állapítandó meg, ha a személyek ellen a lopott tárgyak elvételénél nem alkalmaztatik erőszak, már pedig Gyömbér áldozatait előre megfontolt szándékkal azért támadta meg, hogy őket megölve, tárgyaik birtokába jusson és itt a legnagyobb foku erőszakot: az élettől való megfosztást alkalmazta.

Azt sem ismerte el a királyi tábla enyhítő körülményeknek, amit a védelem kiemelt, hogy a vádlott beismerte bűneit, mert beismerését a vizsgálat során beszerzett terhelő adatok hatása alatt tette.

Még fiatal kora sem érvényesülhat javára, mert 20-ik életévét túlhaladta, elhanyagolt nevelése, tudatlansága sem, mert a műveltség legáltalibb fokán álló embernek is tudnia kell, hogy embert ölni nem szabad, hogy pedig nagy inségben élt volna, az sincs igazolva.

Ellenben súlyosbító körülményül róttá föl a másodfoku bíróság Gyömbér Pál ellen azt, hogy a gyilkosságait védelemre képtelen egyéneknek és vad kegyetlenséggel hajította végre.

Megkérdezte az ítélet fölolvastása után a halálra szánt rabtól az elnök:

— Belenyugszik-e az ítéletbe?

— Nem, följem viszem! — felelt oda katonásan, épen mint az első ítélet hirdetésekor.

A védő ügyvéd is főlebbezést jelentett be.

A rablógyilkost, kinek elbizakodott dacosságát egy csöppet sem törte meg a fogház, mely különben egészségének sem ártott, ezután visszakísértették a börtönbe.

Távozóban az ajtóból még egyszer visszaszólt a bírókhoz bucsuzásképen a szuronyok közül:

— Isten áldja meg a tekintetes urakat!

Teljes nyugodtságából az tűnik ki, hogy még most is makacsul ragaszkodik ahhoz a rög-eszméjévé vált reményhez, melynek a végtárgyalás során kifejezést is adott, hogy neki ugyanis legmagasabb helyen kegyelmet fognak adni.

Sziporkák.

Ha egy nőt meg nem értünk, azt mondjuk, hogy a nő egy megtejtethetlen rejtély, ha egy férfit meg nem értünk rámondjuk, — hogy számár!

A. Ugyan mutass be a jobb oldali szomszédodnak.

Nem én! Inkább adok én 10 frtot kölcsön.

A boldogság a szótárban főnév az életben azonban ige, melyet hajtogatni lehet. Jövője: boldog remény. Multja: egy elveszett paradicsom. Jelenje azonban ninc.

Milyen furcsa az emberi morál, ha egy becsületes ember, valamely becsutelen dolgot követ el az örökké becsutelen marad, ha azonban egy becsutelen bármi jellemes dolgokat kövessen is: becsutelen marad.

A. Ugyan, hogy lehetsz olyan udvariatlan férjed irányában?

B. Ugyan mit erőltessen magamat ömár úgy sem vehet nőül.

Közgazdaság.

Hazafias felszólalás.

Hazai gyógyvizeink és fürdőink érdekében figyelemre méltó hazafias felszólalást közöl a „Bereg“ című lapársunk J u h á s z Kálmán járásorvos tollából.

A meggyőződés melegevel szóval fel ciklirő az ellen, hogy orvosaink külföldre, leginkább Karlsbadba küldik betegeiket, holott hazai gyógyvizeink s fürdőink bizonyos esetekben talán jobb szolgálatot is tennének.

A sok kör-alak közül példaképpen az idült gyomorhurutot említi mint oly betegséget, mely a legnagyobb kontingenst adja Karlsbadnak. Széltében tapasztaljuk — nyomond — hogy vajmi ritkán sikerül gyógytári szerekek meggyógyítani ezt a betegséget, tehát rendszerint fürdőkre küldik a betegeket. A dolog alapsabb megérthetése céljából előre bocsátja cikkező, hogy eredetere nézve kétféle gyomorhurut van, u. m. önálló vagyis elsődleges és következményi vagyis másodlagos gyomorhurut. Utóbbi a testszervezetben mélyebb forrásból, különösen a haszsigerek bántalmaiból származik; legelsősorban e nemből a májnak elfajulásából eredő baj. Első esetben föltétlenül, másikkban fölös számmal a hazában lelük meg a gyógyvizet betegeink, nevezetesen: Koritnicán, Borszákon, Bikszádon, Sarcán, Luhi Margit telepen, Szolyván, lejjebb a szolocsinai „Pannóniai“ és számos forrásnál.

Sok esetben megtörtént már, hogy Karlsbadban gyógyulást nem talált betegek, magyarországi ásványviz élvezésének köszönheték egészségük visszatérését.

Ezek után s abból kifolyólag, hogy idült gyomor hurutos betegségeink oly nehezen gyógyulnak meg s abba igen könnyen visszaesnek a felgyógyultak is, cikkét igen jótékony, házi szer megemlékezésével és meleg ajánlásával fejezi be.

Ezer meg ezer beteg a „Hungária kávé“ban találta fel a segílyt, mit fényes sikerek igazoltak és igazolnak még olyanoknál is, kik nem segítettek sem a hazai gyógyvizek, sem Karlsbad.

Ezek elméleti okoskodásokkal meg nem dönthető tények, Budapestén az orvosok már széltében használják és használják a „Hungária kávé“. Csak az tudja ezt eléggé megbecsülni, ki átérzte a gyomorhurut kínzó gyötrelmeit.

A „Hungária kávé“ használatát legfőképpen abban kulminál, hogy az elsődleges gyomorhurutot biztosan gyógyítja a másodlagost, előre bocsátott ásványviz használata után nagyobb részben elhárítja intbefejező gyógykezelés pedig megóvja a beteg a visszaeséstől, miért is eléggé nem ajánlható annak folytatódó használatát, mert előmozdítja az emésztést s fokozza a test táplálását, végeredményében pedig meghosszabbítja az életet, Végül nem hagyhatja cikkező említetlenül, hogy a legújabb fölfedezések szerint a tanuin a kolera — bacilusok megöl-

je levén, a gazdag tanuin tartalmu „Hungária kávé“ hivatva van kolera járvány idején betölteni az óvószert tisztjét.

Félreértés elkerülése tekintetéből föl nem cserélendő a „Szaládi kávé“ a „Hungária kávéval“, mely szintén Szaládi Antal készítménye mert amaz nem esik gyógytani szempont alá, hanem mint pótkávé szolgál vegyitékül a valódi kávéhoz, hogy annak ízét kellemetesebbé, színét szebbé tegye s annak izgató hatását csökkentse, különösen pedig, hogy a külföldről nagy mennyiségben inportált pótkávékat kiszorítsa s mint ilyen szintugy tömeges pártolásra érdemes. Tanusítanak hazafias buzgalmat e részben kereskedőink.

Szerkesztői üzenetek.

Munkatársaink és levelezőinkről bocsánatot kérünk elkéset válaszaikért.

Csáktornyai Lajos urnak Szentes Fogadja köszönetünket sziveségéért, s továbbra is kérjük, hogy a magunk, mint lapunk olvasóinak gyönyörűségére, szives szellemi közreműködését.

Csongrádi János urnak Csongrád. Köszönjük. A legnagyobb sajnálatunkra az ázsiai posta közlekedésünk folytán későn vettük — s ez okból becses levelét egy kissé elkésve közölhetjük.

Csongrádi Tivadar. A beküldött költeményben van gondolat és eléggé hangulatos, a közölhetés mértékét megüti, de igen erős a gyanunk, hogy ugyan ezt már meg írta ön előtt egy nagy német költő, miért is mint eredit nem közölhetjük.

A. + b. T ö m ö r k é n y. Szives megemlékezését köszönjük és kérjük továbbra is becses értesítéseit.

N. R. urnak Mindszent. Figyelmeztetését köszönjük és azt lapunk iránti jó akaratának tulajdonítjuk, de tanácsát el nem fogadhatjuk, még az esetben sem, ha X. és Y. urnak neheztelést vonnánk magunkra, mert mi az említett ügyben is lapunk irányához híven nem a személyt, de az ügyet tekintve jártunk el. A beküldött nem közölhetők.

Kone Sándor urnak Szeged. A beküldött tárcát köszönjük. Jövő számunkban jönni fog.

Irodalom.

„Az orgonajáték gyakorlati tankönyve“ jelent meg legközelebb Pécsen, szerzője Németh Béla ügyvéd. E könyv egy ide nem használt, de felette könnyű módszerrel tanítja meg az orgona játékot, s vele együtt a zeneharmoniai ismereteket s akként vezet tanuló, hogy képes legyen saját zeneeszméit önállóan tovább kifejezni és a billentyűzetten ott honias kellő jártasságra szert tenni.

E cél elérésére a hármashangzatot használja fel alapul, melyből kadenciát alkot s e kis zeneképletet az egész művön át fokozatosan idomítja s bővíti fokról-fokra a rokon és egyéb hangzatokkal, s azok használati módjaira utalva a tanuló, rövid idő alatt vezet be a zene tükáiba, miért e könyvet nemcsak házagpótlónak, de uttörő műnek lehetne nevezni.

A mű egyuttal módszertani vezérkönyvül is használható s szakiekintéyek által tett tanusítási kísérletek feltűnő eredményre vezettek.

A könyv könnyen érthető magyarsággal van írva s zenei remekírókból vett számtalan példakkal ellátva s így nemcsak tanítóképezdek számára ajánlatos, melyeknek az szánva van, hanem azoknak is hasznos, kik játékkukat könnyű szerrel megjobbitani, vagy kik a harmoniumon való játékban akarnak magukat képezni.

megrendelhető a szerzőnél Pécsen, 1 frt 50 kr. be küldése mellett bolti ára 1 frt 80 kr.

„Magyar Molnár Lapja“ a címe egy október 10-től fogva Budapestén magyar nyelven megjelenő nagy szabásu malom-szaklapnak, melyet az illető szakköröknek legmelegebben ajánlunk. A lap nagy alakban havonként háromszor, minden hónap 1-én, 10-én és 20-án csinos kiállításban a szöveget megmagyarázó rajzokkal, mindegyik szám legalább 12 oldal terjedelemmel jelenik meg és elismert szakférfiaktól tartalmaz, könnyen megérthető cikkeket közöl az összes malmászatról, továbbá bel- és külföldi malomhíreket és megismerteti az olvasót a legújabb technikai haladásokkal és az ujkor összes malomügyeivel, egyszóval mindazt közli, a mi molnárainkra nézve érdekel birhat és így ezt a lapot mint első nagyszabásu, magyar nyelven megjelenő szaklapot a legmelegebben ajánlhatjuk Magyarországon összes malomérdelkeltjeinek. Az előfizetési ár (szétküldéssel együtt) egy évre 6 frt, fölévre 3 frt nagyedővre 1 frt 50 kr. A „Magyar Molnár Lapja“ szerkesztőségét illető levelek: Budapest Dorottya utca 11 címezendők.

Vasuti menetrend.

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: 6 óra 46 perc reggel, 5 óra 28 p. este

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Várad felé d. e. 10 óra 24 perckor, d. u. 7 óra 11 p.

Kistelekről—Budapestre: személyvonat éjjel után 2 órakor, délután 3 órakor omnibus-vonat reggel 6 órakor.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat déli 12 órakor, éjjel 12 órakor, omnibusz vonat délután 6 órakor.

Szentestől—Budapestre. Indul 5 óra 38 perc reggel, 1 óra 15 perckor d. u. 3 óra 25 perc d. u.

Szegedről Csongrádra indul 11 óra 9 perc, 2 óra 18 p. d. u. Csongrádról Szegedre 1 „ 05 p. 4 óra 59 p. d. u.

Szolnokról—Szentestre. Indul 3 óra 26 perc, éjjel 11 óra 50 perc d. e.

Gőzhajózás a Tiszán.

Szegedről Szolnokra: Vasárnap és szerdán reggel 5 órakor.

Szentestől Szolnokra: Vasárnap és szerdán délelőtt 10 óra előtt nem.

Szolnokról Szegedre: Kedden és pénteken reggel 5 órakor.

Szentestől Szegedre: Kedden és pénteken délelőtt 10 óra előtt nem.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos

Diamant Manó.

FÉNY

sorsjegyekre, értékpapírokra, bank, zálogjegyekre
vidéki takarékpénztári részvényekre, részlet-
ívekre, arany- és ezüst penzneműekre bármily
összegig olcsón ad

Lőry J. banküzlete

Budapest, IV., hatvani-u. 17.

A londoni, párizsi, müncheni, hamburgi, bécsi, badeni jockey-club elismerő irataival kitüntettek. Az 1886-iki cernóvitzi országos kiállításon díszokmány; 1885—1886-iki bécsi kutyakiállítá-

táson első osztályú okmány; a bécsi cs. kir. mezőgazdasági-egylet VI. szakosztályának (a lótenyésztés) különös elismerése 1879

Kwizda cs. kir. szab. Üditő nedve

Erősítésül szolgál nagyobb fárasztások előtt és után, ficamodások, az inak és izmok feszességénél stb. 1 üveggel 1 frt 40 kr.

Mosóvíz lovak részére. Kwizda korneuburgi marhapora lovak, szarvasmarha és juhok számára; jelesnek bizonyult rendszeresen adagolás mellett sok évi tapasztalás szerint mint állat-táppor étvágyhiány, vértejelés esetében s a tej javítására stb. Nagyobb doboz ára 70 kr., kis doboz 35 kr.

Kwizda szemvize, 1 üveggel 80 kr.
Kwizda Blistere, 1 tégely 3 frt o. é.
Kwizda mirigy- és tögykenőcs, 1 tégelyvel 1 frt.

Kwizda epe-tincturája lovaknak, 1 üveggel 1 frt 50 kr.
Kwizda gyógypora baromfi számára 1 csomag 50 kr.

Kwizda lópatkó-kenőcs, érdes és töredezett paták ellen, 1 szelence frt 1.25.
Kwizda kutya-labdaocsi, 1 dobozzal 1 frt.
Kwizda Lőrömpora, 1 üveggel 70 kr.

Kwizda görcs-pírulái lovak és szarvasmarhák számára, 1 pléhszelence, 15 db, pi alát tartalmazva, 60 kr.
Kwizda erőtápláléka lovak és szarvasmarhák számára, Ládákban 4 6 frt és 3 frt, és csomagokban 30 kr.

Kwizda lépök-kenőcs lovak és szarvasmarhák számára, 1 tégelyvel 1 frt.
Kwizda Phisic-ja hashajtószert lovaknak, 1 pléhszelence 2 frt.

Kwizda vérhas elleni szer juhoknak, 1 csomag 70 kr.
Kwizda sertés-pora a hizás elősegítésére és a lefogott állatok gyors fölsegítésére. Nagy csomag frt 1.26 kis csomag 63 kr.

Kwizda mosószapana a házi állatok bőrbetegsége ellen, 40 kr. 80 kr. és 1 frt 60 kr.
Kwizda sebbalzsama lovak és szarvasmarhák számára, 1 üveggel 1 frt 25 kr.

Kwizda gliszta-pírulái lovaknak, 1 pléhszelence 1 frt 60 kr.
Kwizda patkánymérge, patkány és egér irtó szer 1 szál 50 kr.

Fent említett szerek valódi minőségben a legtöbb gyógyszerárban az összes nagyobb anyagkereskedésekben kaphatók. Tévedések kikerülése végett kéri a közönség hogy a bevásárlásnál kizárólag Kwizda készítményeit kerje és a fentebbi védjegyre figyeljen.

Kwizda köszvényfolyadék a rég kipróbált háziszser.

Ara 1 frt. Csakis az ide mellékelt védjeggyel valódi.

Naponkint postaszétküldés a föletét: Kwizda Ferenc János, cs. kir. osztrák- és románudvari szállító, kerületi gyógyszerár által Korneuburgban Bécs mellett. Főraktár Magyarországon részére Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hftilap.

Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar magyar közönség rendes házi barátja. Közkedveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazai irányban s úgy van szerkesztve, hogy a szerzők leírásait is bitran a közönség lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagyszülők is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne. — A „Hölgyek Lapja” című mellékletünk, a nők házi tanácsadója és szellemi titkára, a háztartás, a gazdálkodás, a gyermeknevelés, a konyha, hízi orvos és a divat köréből megbecsülhetetlen közleményekkel kedveskedik. — A „Képes Családi Lapok” képei, a legelső művészek esetijének köszönik létüket. — A „Képes Családi Lapok” a lehető legjobb igények szerint nyújtani s hogy hivatalosnak megfelel, azt legjobb ban bizonyítja immár 11 évi fennállása mit hazánkban egyetle egy

Előfizetési árak a „Képes Családi Lapok”, „Hölgyek Lapja” című divatlap s „Regény” melléklettel együtt: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt negyed évre 1 frt 50 kr. — Előfizetéseket (a hó bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Budapest, V. Nagy-korona-utca 20. szám.

A „Képes Családi Lapok” hftilapból mintatvány színezett: a gyűjtemény és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, ak k eziránt — levelezésben levelezőlapra — hozzá fordulnak.

Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk, A „Képes Családi Lapok” szerk. és kiadóhiv. Bpest, V. Nagy-korona-u. 20 sz.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST.

GYÁR és IGAZGATÓSÁG: VI. külső váci utat 1696.99.

VÁROSI IRODA és RAKTAR: VI. Podmaniczky-utca 14. szám.

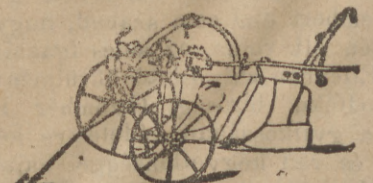
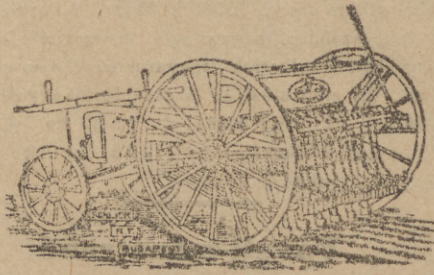
GŐZ- és JÁRGÁNYCSÉPLŐ KÉSZÜLETEK.

SCHLICK-féle szab.

KÉT- ÉS HÁROMVASU EKÉK.

SCHLICK-féle szab. „Haladás” sorvető-gépek

Szóróvető gépek.

Schlick-féle szab. Rayol-ekék, Schlick és Vidats-féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő-eszközök boronák és rögtörő hengerek, szecskavágók, répvágók, répapuzók, tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók, gabonatisztító rosták, örlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalékreszei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. — Legolcsóbb árak.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Jegyzet. Van szerencsém ezennel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky-utca 14. sz. levő irodánk legnagyobb részét a külső váci uton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési cikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztelettel

AZ igazgatóság.